

- 1) Pulsvaadsbrug: 2 Baade; 4 Mand; Riner og Arme udgives samtig; — Baad drages til Baad;
- 2) Bøtvaadsbrug: 1 Baad; 3 à 4 Mand; Riner og Arme udgives den ene Side efter den anden; — Baad drages til Baad;
- 3) Haleankervaadsbrug: 1 Baad; 2 Mand; udgives som Bøtvaad; Baad drages til Baad for Anker;
- 4) Snurrevaadsbrug: 1 Baad; 2 Mand; udgives som Bøtvaad; — Baad drages til Baad gennem Radier til Ankeret som Centrum.

De foran nævnte Fiffemaader bruges paa Dybet, landløst; de herhen hørende Redstaber af forskjellig Størrelse kunne alle anvendes ved de forskjellige Brugsmaader, dog at Pulsvaaddet kun untagelsesvis vil egne sig til at drages til Baad.

5) Halelanddragningsvaad, der drages til Rysten, og

6) Sandvaad, fornemmelig til landløse Grunde trænge ikke til nærmere Dmtale. —

Fra det Tidspunkt, da Pulsvaadfiskeriet første Gang gav Statsmagten Anledning til at stride ind med regulatoriske eller forbydende Bestemmelser, og gennem de paafølgende 350 Aar indtil vore Dage, har dette Anliggende, med kortere og længere Mellemrum, staaet paa Dagsordenen for Lovgiveren; det har gennemgaaet de forskjelligste Omvælinger og synes aldrig at skulle finde Hvile. Man kan deraf slutte, at det er store Interesser, der staae paa Spil for de stridende Parter, siden de med en saa usvækket Shærdighed atter og atter drage det frem, efter som Sagen er kommen til at helde til den ene eller den anden Side. Naar vi nu i det Følgende skulle søge at udspinde Traaden historisk, saa kunne vi ikke nøjes med blotte Henviisninger, men ville anføre selve de paa-gjældende Lovbestemmelers Ord, da dette hurtigere vil lede til en Bedømmelse af, til hvilken Side Vægtskaaalen gennem Tidernes Løb har holdet mest.

Medens Provindstallovene endnu lade Pulsvaaddet uomtalt, tør vi antage, at det allerførst kommer for i

Christiern II's Forordning af 1. Novbr. 1515 (om Fiskeri udi Limfjorden).

Her hedder det: Efterat det er Kongen berettet „at nogle Bore Underfaatter og Almue pleie at fiske i Limfjord med . . . Pulsvaad og Krogned, alle Menige udi Sylland til stor Skade og Forsang“, saa bydes, „at Ingen, ihvo han helst er eller være kan, herefter maa eller skal fiske eller fiske lade med . . . Pulsvaad eller Krogned paa Ageråsborgs Grunde udi Agerfundet, Sebbefundet, ved Hals eller Gynse (Gense), Snekkedybet eller nogensteds deromkring nedensfor fornævnte Sunde, fornævnte Bor Almue til Skade og Forsang. Skal og Ingen slaa med Pulsvaad nogle Steder udi Limfjord.“ Aligemaade forbydes at have saa smaa Maaster i Fiskegarnene, at de tage dermed smaa Silb . . . „under Bor kongelige Hævn og Brede.“ Det besales sluttelig „Bore Mænd og Knaad og Embetsmænd paa Aalborg“ at tage Bore paa, at det ubrødelig holdes, idet Fuldmagt gives dem, deres Tjenere og alle Andre, at, hvis Nogen findes at handle herimod, da skulle de „tage eller tage lade saadanne Ruser, og besynderlig Pulsvaad fra dem . . . og lade dem, dermed fare, komme i Rette med Os“. Der skal da rettes „som bør at rettes over dem, Bore Breve og Bud ei holde ville.“

Denne mærkelige Forordning danner vistnok Grundlaget for al senere Lovgivning for Limfjordsfiskeriet, idet vi her allerede finde Forbud mod Brugen af visse Fiskeredstaber enten i hele Fjorden eller paa bestemte Steder, der for saa vidt kunne kaldes „laasebe“, samt en Antydning af Bestemmelser for Mafkestørrelsen i Garnene, der er Forløber for de senere Forfrister om Skjelbe. Det synes, som om Loven ved „Limfjorden“ kun har forstaaet den Del af Fjorden, der ligger ovenfor, d. e. Vest for Ageråsborg, men ikke dertil har henregnet de smalle, særlig nævnte Sunde, der danne Indløbet. I disse sidste ere flere Redstaber forbudte, vistnok nærmest af Hensyn til Seiladsen, men Brugen af Pulsvaad er forbudt paa den hele Strækning saavel i den egentlige Fjord som i Indløbet til samme, og dette Forbud kan altsaa alene være begrundet i Hensynet til selve Fiskeriets Larv.

Christiern den Andens Lov blev maaske allerede sat ud af Kraft ved Frederik I's Haandfæstning af 3. August 1523, hvor det hedder i

Art 69 . . . „Desligest skal ogsaa Limfjord blive et frit Fiskevand med allehaande Fiskeri, som det haver været udi Bor kjære Faders og Broders Tid.“

Men Forbudet mod Pulsvaad gjentages paany aldeles ubetinget i Christian III's Ddenseste Reces af 24. Juni 1539, Art. 9. „Og esterdi at Vi endnu forfare, hvorledes at Mange fordrifte sig til at bruge Pulsvaad og dermed fordrive og forjage Fiskene“, da paabydes, „at Ingen herefter skal bruge eller holde nogen saadan Pulsvaad.“

Dette Forbud indskræpes paany ved Christian III's Skikkelse af 14. Februar 1546: „Sammeledes skulle alle Pulsvaader udi Limfjorden være aflagte efter denne Dag.“